

I SKYRIUS

PASIUTNERŠTIS

— **A** r keliausi vienas?
Murtagas klausiamai nužvelgė Dyglį. Raudonas drakonas tupėjo šalia ant uolėtos kalvos, ant kurios jie nusileido. Žioruojančios sutemos prislopino drakono žvynų spindesį, jie dabar priblėso kaip gėstančio laužo anglys, laukiančios vėjo gūsio, kad vėl sužerėtų.

– Ką? Eitum kartu?

Dyglio žandikauliai prasivėrė vilkiška šypsena, pasirodė aštrių baltų dantų eilės – kiekvienas dantis ilgumo kaip durklo ašmenys.

– *Kodėl gi ne? Jie ir taip mūsų bijo. Tegul parėkia ir paspygauja mums pasirodžius.*

Drakono mintys skambėjo Murtago galvoje kaip varpo dūžiai. Jis papurtė galvą ir nusisegė nuo juosmens kardą Zaroką.

– Norėtum, ar ne?

Dyglys dar plačiau pražiojo žandikaulius, ruplētu liežuvium lyžtelėjo per žabtus.

– *Galbūt.*

Murtagas įsivaizdavo, kaip Dyglys spraudžiasi siaura gatvele, žvynuotais pečiais drasko pastatų sienas, laužo sijas, langines ir karnizus, o žmonės bėga nuo jo. Murtagas žinojo, kuo viskas baigtųsi: ugnimi, krauju ir su žeme sulygintais pastatais.

– Manau, geriau bus tau palaukti čia.

Dyglis kilstelėjo aksominius sparnus ir giliai gerklėje nusikosėjo. Taip jis juokiasi.

– *Tuomet galbūt norėtum pasitelkti magiją, pakeisti mano žvynų spalvą, ir mudu apsimestume Eragonu ir Safyra. Argi būtų ne smagu?*

Murtagas prunkstelėjo, dėdamas Zaroką ant išdžiūvusios žolės. Jis nustebo sužinojęs, kad Dyglis turi puikų humoro jausmą. Kai užsimezgė jų ryšys, to iškart nepastebėjo – iš dalies dėl to, kad Dyglis buvo dar toks mažytis, iš dalies dėl... kitų aplinkybių.

Akimirką Murtago nuotaika aptemo.

– *Ne? Ką gi, jei persigalvosi...*

– Tau pirmam pranešiu.

– *Mmm. – Dyglis snukio galiuku pabaksnojo į kardą. – Norėčiau, kad pasiimtum savo iltį. Savo nagą. Savo aštrią kančią.*

Murtagas suprato, kad Dyglis jaudinasi. Jis visada taip, kai Murtagas iškeliaudavo, net ir trumpam.

– Nesijaudink. Man viskas bus gerai.

Iš išsiplėtusių drakono šnervių pakilo šviesių dūmų debesėlis.

– *Nepasitikiu tuo pasalūnu ryklio žabtais.*

– Aš niekuo nepasitikiu. Tik tavim.

– *Ir ja.*

Murtagas kluptelėjo, eidamas prie balnakrepšių, kabančių palei Dyglio šoną. Jam prieš akis blykstelėjo Nasuados migdolinės akys. Skruostikauliai. Dantys. Dalys, vien dalys, kurios nesudarė visumos. Jos kvapo prisiminimas, lydimas ilgesio ir liūdesio, skausmingas trūkumas to, kas galėjo būti, o dabar prarasta.

– Taip.

Nebūtų galėjęs sumeluoti Dygliui, net jei būtų norėjęs. Jie pernelyg glaudžiai susiję.

Drakonas maloningai nukreipė pokalbį saugesne tema.

– *Kaip manai, ar Sarosas užuodė ką nors įdomaus?*

– Būtų geriau, jei ne.

Murtagas iš balnakrepšio ištraukė rudos virvelės gniužulą.

– *O jeigu? Ar skristume audros link, ar tolyn nuo jos?*

Murtago lūpose pasirodė šypsenėlė.

– Žiūrint, kokio stiprumo ta audra.

– *Iš karto gal bus ne taip aišku. Vėjas gali būti apgaulingas.*

Jis pamatavo virvę.

– Tuomet šniukštinėsime toliau, kol paaiškės.

– *Hmm. Tol, kol vis dar galėsime pakeisti kursą, jei prireiktų.*

– Tikėkimės.

Dyglio akis – giliai įsodintas rubinas, žėrintis nuožmia vidine šviesa, – liko įsmeigta į Murtagą, kol jis kirpo virvę ir ja pritvirtino Zaroką ir makštis prie diržo, kad raudonas kardas neišslystų. Tada įdėjo Zaroką į balnakrepšį, kur jis saugiai gulės, ir vėl atsistojo priešais Dyglį.

– Grįšiu prieš aušrą.

Drakonas susigūžė, tarsi pasiruošęs priimti smūgį. Lenktais nagais minkė žemę kaip didžiulė katė antklodę, ir akmenukai lakstė ir traškėjo jam tarp nagų. Jo krūtinėje pasigirdo žemas dūzgesys, beveik kniaukimas.

Murtagas uždėjo ranką Dygliui ant ruplėtos kaktos ir stengėsi įteigti jam ramybės ir pasitikėjimo jausmą. Dyglio minčių gelmėse aidėjo tamsūs kančios akordai.

– Nepražūsiu.

– *Jei tau manęs prireiks...*

– Tu netoliese. Aš žinau.

Dyglys palenkė kaklą, nagai sustingo. Jo mintyse Murtagas pajuto tvirtą, nors ir trapų, ryžtą.

Jie suprato vienas kitą.

– Būk atsargus. Stebėk, ar niekas nebando prisėlinti.

Iš Dyglio krūtinės pakilo dar vienas kaulus virpinantis dūzgesys.

Tada Murtagas užsitraukė ant galvos apsiausto gobtuvą ir pradėjo leisti nuo kalvos, nardydamas tarp akmenų atplaišų ir dygliuotų šermukšnių krūmų.

Atsigręžęs pamatė, kad Dyglys tebetupi ant kalvos viršūnės ir stebi jį primerkęs akis.

Žmogus su drakonu niekada iš tiesų nebūna vienas.

Taip mintijo Murtagas, ilgu, laisvu žingsniu traukdamas į vakarus. Nesvarbu, kiek lygų skirtų jiedu su Dygliu, jie visada liks iš dalies susiję, net jei dėl atstumo negirdėtų vienas kito minčių ar nejaustų vienas kito emocijų. Juos jungė seniausios atmainos magija, ir jie niekada jos nenusikratys, nebent kai vienas iš jų mirs.

Tačiau juos siejo ne vien magija. Bendra judviejų su Dygliu patirtis – sunkumai, jų proto puolimai, kankinimai – buvo tokia stipri, tokia išskirtinė, kad Murtagas nemanė, jog kas nors iš tiesų suprastų, ką jie patyrė.

Šis žinojimas teikė tam tikrą paguodą. Kad ir kur jis eitų, kad ir ką darytų, Dyglys visada bus šalia. Dar daugiau, Dyglys jį supras. Galbūt kartais ir nepritars, bet net ir tada užjaus ir atjaus. Tas pats pasakytina ir apie jį.

Kartu tai atrodė ir tarsi įkalinimas. Jie niekada nepabėgs vienas nuo kito. Nepavyks. Bet Murtagui tai netrukdė. Jau buvo nusibodę būti vienam.

Žemė leidosi į apačią, kol po kelių mylių jis pasiekė Fundoro įlanką. Ten, prie pat vandens, stovėjo Sejunono miestas: pastatų grubiomis sienomis kratinys, gaubiamas tamsių šešėlių, tik vienur kitur švietė lempa ar žvakė – šilumą skleidžiantys brangakmeniai besiartinančios nakties fone. Šalia akmeninių prieplaukų siūbavo žvejybinių laivų su išskleistomis burėmis eilės, o kartu su jais – trys giliavandeniai laivai aukštais stiebais ir plačiais korpusais, galintys atlaikyti plaukimą aplink šiaurinę pusiasalio, skiriančio įlanką nuo atviro vandenyno, galą.

Kitapus įlankos, dengiamos miglos skraistės, stūksojo dantytos Keteros kalnų viršūnės, o sūrūs vandenys rodėsi gilūs, šalti ir nedraugiški.

Pilki debesys žemai gulė ir ant įlankos, ir ant sausumos, o Murtago žingsnių garsą slopino tvyranti tyla.

Pajutęs šaltą prisilietimą prie rankos, jis pakėlė akis.

Iš dangaus leidosi stambūs sniego dribsniai – pirmasis šių metų sniegas. Jis pravėrė burną ir pagavo ant liežuvio snaigę; ši ištirpo kaip malonus prisiminimas, trumpalaikis ir nepastovus.

Net ir čia, toli šiaurėje, sniegas pasirodė neįprastai anksti. Dar tik dvi dienos po Pasiutnerščio – bergenhedų, sidabrinių žuvų kietais žvynais, kurios kiekvieną rudenį užplūsdavo įlanką, pasirodymo. Žuvų pulkai buvo tokie dideli ir tiršti, kad beveik galėjai jais vaikščioti, ir Murtagas buvo girdėjęs, kad per patį neršto įkarštį žuvys šokinėjo į valtis, varomos nenumaldomo potraukio neršti.

Jis manė, kad iš to galima pasimokyti.

Sniegas paprastai pasirodydavo tik praėjus mėnesiui ar dviem po Pasiutnerščio. Jei jis iškrito taip anksti, reiškė, kad laukia nuožmi ir atšiauri žiema.

Vis dėlto Murtagas džiaugėsi švelniai krintančiomis snaigėmis ir vertino vėsą. Puikus oras vaikščioti, bėgioti ar kautis.

Nieko nėra blogiau, nei kovoti dėl savo gyvybės karštyje, kai gali prarasti sąmonę.

Jo pulsas padažnėjo, jis nusimetė gobtuvą ir, pajutęs, kad reikia judėti greičiau, pasileido ristele.

Bėgdamas per Sejunoną supančias lygumas, pro upelius ir giraites, per akmenines tvoras ir sunokusių miežių ir rugių laukus, jis išlaikė tolygų tempą. Niekas nematė jo bėgančio, išskyrus šunį prie fermos vartų, kuris tingiai stūgtelėjo.

Ir tau to paties, – pagalvojo Murtagas.

Bėgant jo ryšys su Dygliu silpnėjo, bet neišnyko. Tai Murtagą guodė. Jis taip pat nerimaudavo, kai tekdavo skirtis, nors jausmą stengėsi slėpti, nenorėdamas dar labiau didinti drakono jaudulio.

Murtagas būtų norėjęs nusileisti arčiau Sejunono. Jei jam prireiktų pagalbos, būtų svarbi kiekviena sekundė. Tačiau rizika, kad kas nors pastebės Dyglį, per didelė. Geriausia laikytis atokiau ir išvengti galimo susidūrimo su vietos pajėgomis.

Murtagas pasukiojo kaklą. Kaip gera būti ant kojų – plaučiai pilni švaraus, gaivaus oro, širdis plaka greitu, tolygiu ritmu – po didžiosios

dienos dalies, praleistos ant drakono nugaros. Šiek tiek skaudėjo kelius ir klubus; jo kojos nebuvo išlinkusios, kaip daugumos Galbatorikso armijos kavaleristų, bet jei ir toliau didžiąją laiko dalį praleis ant Dygljo, taip dar galėjo nutikti. Ar čia neišvengiama Drakono Raitelio gyvenimo dalis?

Jo lūpas iškreipė šypsena.

Mintis, kad šlovinamų Raitelių, ypač elfų, kojos išlinkusios kaip dvidešimt metų tarnavusio kario, buvo juokinga. Tačiau kažin ar taip. Greičiausiai Raiteliai mokėjo atitaisyti sėdėjimo balne poveikį, be to, jei drakonas didelis, ant jo neįmanoma sėdėti kaip ant žirgo. Toks buvo Šruikanas – didysis juodas Galbatorikso drakonas. Vietoj balno karalius ant plačių Šruikano menčių įrengė nedidelį paviljoną.

Murtagas krūptelėjo ir sustojo prie žaibo nutrenkto medžio. Staiga jo rankas ir kojas nusmelkė šaltukas.

Jis giliai įkvėpė. Ir dar kartą. Galbatoriksas miręs. Šruikanas negyvas. Jie nebeturi jokios galios nei jam, nei jokiam kitam gyvajam.

– Mes laisvi, – sušnabždėjo jis.

Iš Dygljo sklido guodžiančios šilumos jausmas, tarsi apkabinimas iš toli.

Jis vėl užsitraukė gobtuvą ant galvos ir keliavo toliau.

* * *

Pasiekęs pakrantės kelią Sejunono pietuose, Murtagas sustojo už gyvatvorės ir kyštelėjo galvą pro viršų. Jo palengvėjimui, kelias buvo tuščias.

Jis prasibrovė pro gyvatvorę ir nuskubėjo į šiaurę, link išsiplėtusio, suzmekusio miesto. Pro debesis prasiskverbusi silpna šviesa jau beveik blėso, o jis norėjo nusigauti iki Sejunono, kol visiškai nesutemo.

Išmaltą kelią buvo išraižiusios gilios vežimų vėžės, o dėl karvių mėšlo blynų teko kas kelis žingsnius šokčioti į kitą pusę. Sniegas žemę klojo minkštu, plonu sluoksniu, primenančiu puošnius nėrinius, kuriais damos dabindavosi per dvaro puotas.

Artėdamas prie Sejunono išorinės sienos jis sulėtino tempą. Tvirtovė buvo gerai pastatyta, nors ir ne tokia aukšta kaip Teirmo ar Dras Leonos. Grubaus paviršiaus juodakmenio luitai sumūryti be jokių tarpų, o sienos apačioje, jo pasitenkinimui, buvo deramo kampo nuolydis.

Bet tai nebūtų svarbu, susidūrus su drakonu ar Raiteliu.

Abipus pietinių Sejunono vartų į ietis ramstėsi pora sargybinių. Murtagas nužvelgė mūro bokštus ir mašikulas. Ant sienos nebuvo išsirikiavusių lankininkų. *Neatsargu.*

Jam priartėjus, sargybiniai išsitiesė, ir Murtagas praskleidė apsiaustą, kad parodytų, jog yra neginkluotas.

Pasigirdo žvangt, nes sargybiniai sukryžiavo ietis.

– Kas eina? – paklausė vyras iš kairės. Jo veidas buvo panašus į žeminį griežtį, riesta nosis išraižyta raudonų kapiliarų, o po dešine akimi – gelsvėjanti kraujosruva.

– Tiesiog keliauju į Pasiutnerštį, – žaismingai atsakė Murtagas. – Atvykau savo šeimnininkui nupirkti rūkyto bergenhedo.

Vyras dešinėje įtariai jį nužvelgė. Atrodo, galėtų būti stambianosio pusbrolis.

– Kaip pasakysi. Iš kur tu, keliauninke? Ir kaip vadiniesi?

– Tornakas, Tereto sūnus, esu iš Ilirėjos.

Užsiminus apie sostinę, sargybinių nugaros šiek tiek įsitempė. Jie susižvalgė, o tada stambianosio susiraukė ir spjovė ant žemės. Skreplys ištirpdė sniego lopinėlių.

– Baisiai jau ilgas kelias pėsčiomis be kuprinės ir arklio dėl kelių žuveliokų.

– Tikrai tiesa, – sutiko Murtagas, – bet mano kumelė vakar susilaužė koją. Vargšiukė įmynė į barsuko urvą.

– O balnas kur? – pasiteiravo vyras iš dešinės.

Murtagas gūžtelėjo pečiais.

– Šeimnininkas man moka gerai, bet nemoka už tai, kad per pusę Alagezijos tempčiau balną ir krepšius, jei suprantat.

Sargybiniai šyptelėjo, o stambianosio tarė:

– Taip, suprantam. Ar turi kur nakvot? Monetų už lovą?

– Monetų užteks.

Stambianosis linktelėjo.

– Gerai. Nenorime, kad svetimšaliai gulinėtų gatvėse. Jei pamatysime taip darant, lik sveikas. Jei kelsi šurmulį, irgi lėksi lauk. Nuo vidurnakčio iki ketvirtos valandos vartai uždaryti ir atidaromi nebent tik pačiai karalienei Nasuadai.

– Protingas sprendimas, – tarė Murtagas.

Stambianosis sumurmėjo, ir sargybiniai atkryžiavo ietis. Murtagas pagarbiai jiems linktelėjo ir pro juos įžengė į miestą.

* * *

Murtagas krapštėsi smakrą, lįsdamas gilyn į Sejunoną. Metų pradžioje užsiželdino barzdą, norėdamas pasislėpti. Manė, kad pasiteisino; kol kas niekas jo neatpažino. Tačiau barzdą niežėjo, o jis nenorėjo jos užsiauginti tiek, kad plaukai taptų minkšti ir paslankūs. Netvarkingumas jį erzino.

Trumpinti barzdą durklu pasirodė nepraktiška, o griebtis magijos jis nenorėjo, nes rezultatas būtų visiškai nenusipėjamas. Be to, negali žinoti, ar burtai pašalins plaukus, ar ir odą, o rankų darbas jam dar teikė pasitenkinimą kaip amatininkui.

Geležines kirpimo žirkles jis nusipirko iš meistro prie Nardos. Jos visai gerai kirpo, bet reikėjo prižiūrėti, kad būtų aštrios, suteptos aliejumi ir nerūdytų. Tačiau barzdos priežiūra jam kėlė beveik tiek pat rūpesčių, kiek ir skutimasis.

Galbūt išvykęs iš Sejunono ją nusiskus.

Pagrindinė gatvė – dvigubai platesnė klampynė už pietinį kelią. Pastatai pusiau iš rąstų, karkasiniai, tarp medinių sijų apkalti dailylentėmis. Pačios sijos juodai nudažytos pušų derva, saugančia nuo įlankos druskos, ir daugelis papuoštos jūrų gyvatėmis ir paukščiais. Sustingusios geležinės vėtrungės puošė visus skiedromis dengtus staciašlaičius stogus, o jų kraigus dabino raižytos drakonų galvos.

Murtagas prisivertė liautis kasytis.

Jis galėjo išdėstyti visą miesto istoriją nuo pat įkūrimo iki šių dienų. Žinojo, kad raižinių stilius vadinamas *kysk*, jį prieš šimtmetį išrado nežinomas meistras. Išorinių sienų juodas akmuo yra iš karjero už dviejų dešimčių mylių į šiaurės rytus. Ir kad gerieji Sejunono gyventojai mirtinai bijo elfų miško, Du Veldenvardeno, ir labai stengiasi, kad tamsiašakės pušys nesiektų jų laukų. Murtagas žinojo ir dar daugiau.

Bet kam? Jis buvo geriausiai išsilavinęs visoje šalyje, tačiau dabar jo gyvenimas – vien sunkios kelionės, kur aštri klausia ir mikli ranka reiš-kė daugiau nei bet kokios žinios. Be to, suprasti, kas tai *yra*, ir žinoti, ką reikia *daryti*, – du skirtingi dalykai. Tuo jis įsitikino būdamas šalia Galbatorikso. Karalius žinojo daugiau už daugelį – daugiau net už kai kuriuos seniausius elfus ar drakonus, bet galiausiai tos žinios jokios išminties jam nesuteikė.

Gatvėse buvo nedaug žmonių. Jau vėlu, o dienos po Pasiutnerščio buvo ištisa šventė, todėl dauguma gyventojų viduje laistė dar vieną gausų bergenhedų laimikį.

Pro šalį prašlitinėjo trijulė darbininkų, nuo jų sklido pigaus alaus ir žuvų žarnų kvapas. Murtagas laikėsi savo krypties, ir vyrai aplenkė jį. Jiems dingus už kampo, pagrindinė gatvė vėl nutilo, ir žmonės jis pamatė tik perėjęs miesto turgaus aikštę, kai pro sandėlio duris išlėkė pora pasipūtusių, įnirtingai besiginčijančių pirklių. Paskui juos į aikštę žengė žemas barzdotas pavidalas, kurio balsas dudeno garsiausiai.

Nykštukas! Murtagas nulenkė galvą. Galbatoriksas žuvo ir Imperija žlugo daugiau nei prieš metus, o nykštukų žmonių gyvenamose žemėse pasitaikydavo vis dažniau. Dauguma jų buvo prekeiviai, pardavinėjantys akmenis, metalus ir ginklus, bet jis taip pat matė nykštukų, dirbančių ginkluotais sargybiniais (jie žemaūgiai, bet meistriškai kaunasi). Murtagas negalėjo nesusimąstyti, kiek iš jų tiesiog buvo akys ir ausys savo karaliui Orikui, sėdinčiam marmuriniame soste Trondžheimo mieste-kalne.

Atrodė, kad nykštukas pažvelgė į jo pusę, ir Murtagas šiek tiek susvyravo – kaip dar vienas Pasiutnerščio girtuoklis, grįžtantis namo.

Apgaulė suveikė, ir nykštukas vėl pasisuko į besiginčijančius pirklius.

Murtagas nuskubėjo toliau. Dėl dažnai pasitaikančių nykštukų jam ir Dygliui tapo dar sunkiau keliauti. Murtagas neturėjo nieko prieš nykštukus kaip rasę ar kultūrą – tiesą sakant, Orikas jam visai patiko, o jų architektūros pasiekimai buvo stulbinantys. Tačiau jie giliai ir stipriai neapkentė jo už tai, kad nužudė karalių Hrotgarą, Oriko pirmtaką... ir dėdę. O nykštukai atkakliai nepamiršta nuoskaudų.

Ar jam kada pavyktų atlyginti Orikui, jo klanui ir visiems nykštukams? Jei tai ir įmanoma, Murtagas dar nesugalvojo, kaip.

Deja, toks jo santykis susiklostė ne vien su nykštukais. Elfai buvo nusiteikę panašiai priešiška – juk jiedu su Dygliu nužudė Oromį ir Glaedrą, paskutinius Raitelį ir drakoną dar iš laikų prieš Galbatoriksui ateinant į valdžią.

Murtagas vargu ar galėjo juos kaltinti.

Žmonės jų paprastai irgi nemėgo, nes buvo plačiai paplitusi nuomonė, kad per karą jie išdavė vardenus Galbatoriksui. Išdavikai pelnydavo abiejų konfliktuojančių pusių panieką, ir tai teisinga – pats Murtagas nejautė simpatijų tokiems klastūnams priesaikos laužytojams kaip tėvas, bet dėl to netapo lengviau, nes kaltinamas jis buvo neteisingai.

Niekur mums nėra saugu, – pagalvojo Murtagas. Jis nelinksmiai nusišypsojo. Taip buvo visą gyvenimą. Kodėl dabar turėtų būti kitaip?

Žuvies, jūrų dumblių ir druskos dvokas vis stiprėjo, nes jisėjo palei prieplaukas ir pro šalia gatvės pastatytų džiovyklų eiles.

Jis žvilgtelėjo į viršų. Iki vidurnakčio dar buvo likusios trys ar keturios valandos. Daug laiko užbaigti savo reikalams ir išvykti iš Sejunono. Po tiek laiko, praleisto po dangum, laukinėje gamtoje, pastatai nemaloniai varžė. Tuo jis vis labiau panašėjo į Dyglį.

Priekyje skambėjo muzika ir balsai, pagaliau jis išvydo namą, link kurio ir keliavo, – „Didelė šventė“. Žemas pastatas tamsiomis sijomis su priekinėje sienoje švytinčiais langais – retai pasitaikanti prabanga šioje pasaulio dalyje, – geltonos šviesos žiedlapiai, pasklidę ant gatvės grindinio akmenų, ragino užėti, pailsėti ir pasilinksinti.

Šią vietą jiems susitikti pasirinko Sarosas, ir vien dėl to Murtagas buvo atsargus. Vis dėlto neatrodė, kad „Didelėje šventėje“ galėtų tykoti grėsmė – tiesiog dar viena išpuoselėta, sunkiai beišsilaikanti įstaiga, tokių yra daug. Atmetus krikščionius langus, toks namas galėjo stovėti bet kurioje šalies pajūrio gyvenvietėje ar kaime. Tačiau Murtagas jau seniai buvo išmokęs, kad išore retai kada galima pasikliauti.

Jis pasiruošė viduje jį pasitiksiančiam triukšmui ir pravėrė duris.